

İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimine İlişkin Algılarının İncelenmesi ve Karşılaştırılması

Analysis and Comparison of Primary School Teachers' Perceptions About Classroom Management

Habib Özgan, Celal Yiğit, Zeynep Aydın* ve Mehmet Cengiz Küllük
Gaziantep Üniversitesi,
Özel SANKO Okulları,
Şanlıurfa Milli Eğitim Müdürlüğü
Gaziantep Milli Eğitim Müdürlüğü

Özet

Bu araştırmanın amacı, resmi veya özel ilköğretim okulu öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin ne düzeyde olduğunu tespit etmektir. Bu doğrultuda, “Öğretmenlerin çalıştıkları okulun türüne, cinsiyetlerine, yaşlarına, kıdemlerine, branşlarına ve mezuniyet durumuna göre sınıf yönetimi becerileri anlamlı biçimde farklılık göstermekte midir?” sorusuna yanıt aranmıştır: Araştırmanın örneklemi Gaziantep’te farklı okullardaki 40 özel ve 50 resmi okul öğretmeninden oluşmaktadır. Çalışmada, İlgar (2007) tarafından geliştirilen 5’li likert tipinde 81 maddelik “Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği” kullanılmıştır. Verilerin analizinde SPSS 17.0 programı kullanılmış olup, Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı .97 olarak bulunmuştur. Okul türü ve cinsiyet değişkenlerinde genel olarak, yaş, kıdem ve branş değişkenlerinde ise beceri bazında anlamlı farklılıklar bulunmuş, mezuniyet durumu ise anlamlı fark yaratmamıştır. Araştırmada çok sayıda sınıf becerisi açısından öğretmenler arasında anlamlı fark saptandığı için, standart ve istenilen düzeyde sınıf yönetimin bütün okullarda yerleştirilmesi için küçük gruplar halinde kapsamlı ve uygulamalı eğitimler verilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sınıf yönetimi, resmi ve özel okul, cinsiyet, branş, yaş

Abstract

The goal of the research was to determine the levels of state and private primary school teachers' classroom management skills. Whether there is a meaningful difference in terms of school type, gender, age, years of employment, branch and graduation status has been studied. 90 primary school teachers participated in the study. Meaningful differences were found according to school type and gender in general and age, years of employment and branch in specific skills. Where teachers graduated does not make any differences. Due to a number of classroom

* *Yazışma Adresi:* Zeynep AYDIN, 24 Kasım İ.Ö.O. Fırat Mah. 51 Nolu Cadde üzeri Şahinbey/GAZİANTEP zeynepardam@hotmail.com

management skills varying meaningfully, comprehensive and applied trainings are offered in small groups to have desired level of classroom management.

Keywords: Classroom management, state and private schools, gender, branch, age

I. GİRİŞ

Hayatın her aşamasında hızlı gelişmelerin yaşadığı bir dönemde, gelişmelere uyum sağlamanın güç olmasına karşın aynı zamanda bir zorunluluktur. Ülkelerin daha refah bir duruma gelebilmesi nitelikli insan gücüne sahip olmaktan geçmekte, bu ise öncelikle ilköğretim yıllarındaki eğitime dayanmaktadır (Yeşilyurt, Çankaya, 2008). Sınıf ise nitelikli insan gücünün yetiştirildiği eğitim sisteminin önemli bir parçasıdır. (Terzi, 2002)

Bu gelişmeler için, kişileri yetiştirme görevi ise öğretmenlere düşmektedir. Bunun için ise öğretmenlerin sahip olması gereken çeşitli kişisel nitelikler bulunmaktadır. Bunların arasında hoşgörülü, sabırlı, açık fikirli, esnek, sevecen, anlayışlı ve esprili, vb. sayılabilir (Erden, 1998; Demirel, 1999). Ayrıca, öğrencilere karşı açık görüşlü ve objektif olma, öğrencilerin beklenti ve gereksinmelerini dikkate alma, eğitimle ilgili sorunları bilimsel yöntemlerle araştırabilme, eğitimde bireysel farklılıkları dikkate alma, yenilik ve gelişmelere açık, kendini sürekli yenileyebilme, toplumsal değişimleri anlayıp yorumlayabilme, eğitim teknolojisindeki gelişmeleri yakından izleme, araştırmacı bir yapıya sahip olma, yüksek başarı beklentisi vb. bir öğretmende olması gereken kişisel özellikler arasında sayılabilir (Çelikten vd. 2005).

Bu niteliklerin yanı sıra, öğretmenin toplumda üstlendiği çeşitli rolleri de bulunmaktadır. Demokratik eğitimcilik, rehberlik, bilgi kaynağı olma, toplumsal değerleri temsilcilik, önderlik, hakemlik ve dostluk rolü bunların arasında belirtilebilir (Ataunal, 2003:60).

Ancak, öğretmenlerin, planlama, zaman yönetimi, materyal geliştirme, ölçme ve değerlendirme ve sınıf yönetimi gibi çeşitli öğretmenlik becerilerine de sahip olması ve bunları etkin olarak kullanabilmesi gerekmektedir. Kısaca, öğretmenlik mesleğine ilişkin mesleki yeterliliklere sahip olmayan öğretmenlerin başarılı olmaları mümkün değildir (Semerci, 2004).

“Sınıf yönetimi” derinlemesine incelendiğinde, kaynakların etkin kullanımı, eğitim ortamının düzenlenmesi, öğrenci gelişimini takip etme ve önleyici bir tutum gibi birçok unsurun koordineli bir şekilde gerçekleştirilmesi gerektiği görülür (Terzi, 2002). Kapsuzoğlu (2004)’na göre “Başarılı sınıf yönetimi yalnızca problemlere etkili çözümler bulmak değil, problemlerin ortaya çıkmasını önlemektir”.

Gürşimşek (1999) günümüz sınıf yönetimi kavramı ile bazı becerilerin ve temel yeterliklerin gerekliliğini dile getirmektedir. Öğrencilerin kontrol edildiği ve baskıcı bir şekilde sınıfta disiplinin sağlandığı geleneksel sınıf yönetimi anlayışından uzaklaşmış ve öğrencilerle etkili iletişim kurabilen, öğrencilere sınıf içi sorunların çözümünde kendi ayaklarının üzerinde durabilme yetisini kazandıran

ve çatışmaları en aza indirerek eğitimin kalitesini yükselten modern öğretmenler ön plana çıkmıştır.

Sınıf mevcutları öğretmenlerin sınıf yönetimi uygulamalarına etki eden başka bir faktördür ve okul ve sınıf büyüklüğü bir eğitim politikası sorunu olarak nitelendirilebilir. Kalabalık sınıflarda fark edilmeyen öğrenciler ileride de ön plana çıkamamaktadırlar. (Bakioğlu ve Polat, 2002; akt. Yaman 2006).

Günümüzde, öğretmen sadece öğreten kişi pozisyonunda değil aynı zamanda öğrenmeyi sağlayan, yani sınıfta öğretim sürecini yöneten ve yönlendiren kişi konumuna girmiştir (Şentürk ve Oral, 2008). Bu yeni rolü benimseyen öğretmenler ise etkin sınıf yönetimi becerisine sahip öğretmenler olarak nitelendirilebilir.

Öğretmenlerin sınıf yönetimine etkisi olan faktörlerden birisi olarak cinsiyet belirtilmiştir. Bayan öğretmenlerin mesleki yeterlikleri konusunda daha fazla öz-yeterlik inancına sahip oldukları (Üredi ve Üredi, 2006) ve bunun da bireylerin iş başarılarını pozitif yönde etkilediği belirtilmektedir (Bandura, 1993)

Kıdemin sınıf yönetimi üzerindeki etkisi konusunda Ayar ve Arslan (2008) tarafından bir çalışma yapılmış ve beklenenin aksine etki yaratmadığı gözlenmiştir. Bu durumun sebebi olarak ise kendilerini geliştirme konusunda geri kaldıkları ifade edilmiştir.

Sınıf ortamının eğitim ve öğretime hazır olabilmesi için öğretmen – öğrenci ilişkilerinin iyi derecede olması gerekir. Marzano ve Marzano (2003)’e göre bunun öğretmenin kişiliği ile veya öğrencilerin öğretmeni arkadaş olarak görmesiyle ilgisi yoktur. En etkin öğretmen – öğrenci ilişkileri, belirli düzeyde hakimiyet, uygun düzeyde işbirliği göstermek ve üst düzeyde ihtiyaç duyan öğrencilerin farkında olmak gibi niteliklerle sağlanabilir. Öğretmen beklentilerini ve sınıfta sergilenecek davranışlarını sonuçlarını açık ve net bir şekilde önceden belirtmelidir. Açık öğrenme hedefleri belirlemelidir ve öğrencilerle ilişkiler asla şansa bırakılmamalıdır. Allen (2008)’in görüşleri Marzano ve Marzano (2003) ile örtüşmektedir. Öğretmenin öğrencilerinden akademik ve davranışsal beklentilerini açık bir şekilde ifade etmesi, öğrencilerinin sınıf amaçlarına ulaşması için işbirlikçi sınıf ortamının sağlanması, öğrencilerin sınıf yönetimine ilişkin görüşlerini etkileyen önemli özelliklerdir.

Çifçili (2009)’a göre, kazanılmış veya verilmiş olsun, otorite öğretmenlerde bulunan bir niteliktir. Disiplini sağlama yöntemlerinden birisi olarak görülebilir. Öğretmenlere verilen yasal güçten kaynaklan otoritenin yanı sıra, öğretmenlerin öğrenciye yaklaşımı, sağlıklı iletişimi, yetenekleri, bilgisi de otorite kazanmasını sağlar. Bu şekilde sağlanan otorite, yasal dayanaklardan alınandan daha etkindir.

Karaçalı (2006)’ya göre gelişmiş ülkelerde sınıf yönetimini sadece öğretmen boyutu ile ele alınmamaktadır. Bu konuda birçok değişken olup, bunların başında ise sınıf ortamının düzenlenmesi gelmektedir. Sınıflardaki öğrenci sayısının 30’un üzerinde olmaması, daire ve U şeklinde oturma düzeni, sınıf sıcaklığının

19°C ile 21,5°C arasında olması, tahtanın rahat görülebilmesi, ışığın az veya çok olmaması, sınıf ortamında uygun renklerin kullanılması, gürültünün olmaması, sınıfın temiz olması, sınıf tavanının basık olmaması, temiz boyalı olması, pencerelerin geniş olması, sınıfların düzenli olarak havalandırılması, vb. öğrenci motivasyonunu ve sınıf yönetiminin daha etkin olmasına etkin eden faktörler arasında yer almaktadır.

Sonuç olarak, nitelikli bireylerin yetiştirebilmesi için öğretmenlerin temel bazı becerilere sahip olması ve bu becerileri etkin bir şekilde kullanması gerekmektedir.

Bu araştırmanın amacı, resmi ve özel ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerini algılamalarında farklılık olup olmadığını ortaya koymaktır. Bu genel amaca ulaşma doğrultusunda “Öğretmenlerin çalıştıkları okulun türüne, cinsiyetlerine, yaşlarına, kıdem yıllarına, branşlarına ve mezuniyet durumuna göre sınıf yönetimi becerileri anlamlı biçimde farklılık göstermekte midir?” sorusuna yanıt aranmıştır.

Bu araştırma ile öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin detaylı bir şekilde ortaya çıkarılmasına katkı sağlanmıştır. Ayrıca, araştırma ile elde edilen verilerin diğer öğretmenler için de örnek teşkil edebilecek olması önemlidir.

II. MATERYAL VE YÖNTEM:

A. Araştırma deseni:

Bu araştırma tarama modelinde betimsel bir araştırmadır.

B. Evren ve örneklem:

Bu araştırmanın evrenini Gaziantep'teki iki resmi ve iki özel ilköğretim okulu oluşturmakta olup, örnekleme bu okullardaki öğretmenler arasından rastgele seçilen 50 resmi (%55,56) ve 40 özel okul öğretmeni (%44,44) oluşturmaktadır.

C. Veri toplama aracı:

Verilerin elde edilmesi için veri toplama aracı olarak İlgar (2007) tarafından geliştirilen 82 maddelik “Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği” kullanılmıştır. İlgar tarafından ölçeğin Cronbach alfa güvenilirlik katsayısı .98 ve Spearman-Brown güvenilirlik katsayısı olarak .95 hesaplanmış olup, bu araştırmada ise Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı .97 olarak bulunmuştur.

D. Verilerin analizi:

Anket 90 öğretmene uygulanmış ve elde edilen veriler öğretmenlerin görev yaptıkları okulun türüne, cinsiyetlerine, yaşlarına, kıdemlerine, branşlarına ve mezuniyet durumlarına göre incelenmiş ve veriler normal dağılım göstermediğinden dolayı parametrik olmayan testlerden Mann-Whitney U ve Kruskal-Wallis H testi kullanılmıştır.

III. ARAŞTIRMA BULGULARI

Sınıf yönetimi becerilerinin okul türüne göre ortalamaları ve standart sapmaları hesaplanmıştır. Yapılan analiz sonucuna göre öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri ortalaması 4,32 (Çok İyi)'dir. Yapılan analize göre en yüksek ortalamaya sahip beceriler 4,62 (Çok İyi) ortalama ile "Ses tonunu ve vurgulamaları uygun şekilde ayarlayabilme" ve "Derse vaktinde girebilme" ile 4,61 ortalama ile "Öğrenciyle başarılı göz teması kurabilme" ve "Öğrencilerin olumlu davranışlarını beğendiğini belli edebilme" olmuştur.

En düşük ortalamaya sahip olanlar arasında ise 3,77 (İyi) ortalama ile "Eğitim araç-gereçlerini (tepegöz, projeksiyon makinesi vb.) ders konularıyla koordineli olarak kullanabilme", 3,89 (İyi) ortalama ile "İstenmeyen davranışları denetim altına almaktan çok, öğrencinin zamanını üretici etkinliklere yönlendirebilirler" ve 3,94 (İyi) ile "Ders sırasında istenmeyen davranışla karşılaştığında dersi bölmeden müdahale edebilme" yer almaktadır.

Ayrıca, "Öğrencileri ilgi ve yeteneklerine uygun etkinliklere yönlendirebilirler" (4,00), "Öğrencilerin gelişim özelliklerini bilme ve bu özelliklere bağlı olarak değişen psikolojik ve sosyal ihtiyaçlarının farkında olabilme" (4,03), "Yazı tahtasını düzenli kullanabilme" (4,07), "Ders süresince öğrencilerin derse karşı ilgi ve güdüsünün sürekliliğini sağlayabilme" (4,10) ve "Öğretim zamanını en uygun şekilde kullanabilme" (4,17) temel etkinliklerinden bazılarının istatistiksel olarak "İyi" düzeyde değerlendirilebilecek bir ortalamaya sahip olmakla birlikte alt sıralarda yer almaları dikkat çekmektedir.

A. Resmi ve özel okul öğretmenlerinin sınıf yönetimi görüşlerinin karşılaştırılması:

Tablo 1: Sınıf yönetimi becerilerinin gruba göre Mann-Whitney U testi çıktıları

Okul türü	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Devlet	50	34,34	1717,00	442,0	,00
Özel	40	59,45	2378,00		
Toplam	90				

Tablo 1'de görüldüğü üzere resmi ve özel ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri arasında anlamlı fark bulunmaktadır (U=442, p<.05). Sıra ortalamalarına göre özel ilköğretim okullarında görev yapan

öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin devlet okullarındakilere göre genel olarak daha iyi olduğu söylenebilir.

Anlamli farkın hangi becerilerde olduğunun saptanması için yapılan analizde ölçekte yer alan 81 becerinin 64'ünde (%79,01) devlet ve özel okul öğretmenleri arasında anlamlı fark saptanırken sadece 17'sinde (%20,98) anlamlı farklılaşma gerçekleşmemiştir. Anlamlı fark gösteren 64 becerinin tamamında (%100) farklılaşmanın özel okul öğretmenleri lehine olduğu saptanmıştır.

Özel ve resmi ilköğretim okulu öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri arasındaki en çok farklılaşmanın gerçekleştiği beceriler ise şunlardır: "Eğitim araç-gereçlerini (tepegöz, projeksiyon makinesi vb.) ders konularıyla koordineli olarak kullanabilme" ($U=397.0$, $p<.05$) becerisinde özel okul öğretmenlerinin sıra ortalaması 60,58 ve devlet okulu öğretmenlerinin ki ise 33,44 olarak bulunmuştur. Bu farklılık özel okullar teknik donanım açısından daha geniş olanaklara sahip olmasından ve özel sektör olması dolayısıyla beklentilere cevap verilmesi ihtiyacından dolayı derslerin zenginleştirilmek istenmesinden kaynaklanabilir.

Anlamli farkın büyük olduğu bir diğer beceri ise "Öğretmenin aşan problemlerin çözümünde okul yönetimi, aile üyeleri ve rehberlik servisiyle işbirliği yapabilmesi" ($U= 647.0$, $p<.05$)'dir. Özel okul öğretmenlerinin sıra ortalaması 59,45 iken devlet okulu öğretmenlerinki 34,34'tür. Sorunlar ortaya çıkmadan önleyici rehberlik çalışmaları yapılmalı sonrasında ise okul yönetimi, öğretmen, öğrenci ve veli işbirliği ile sorunlar ele alınabilir.

"Sınıf kurallarını ilk derste öğrencilerle belirleyebilirler" ($U= 494.0$, $p<.05$) sınıf yönetimi becerisi, resmi ve özel okullar arasında en çok farklılığın yaşandığı bir başka beceridir. Özel okul öğretmenleri 58,15 ve devlet okul öğretmenleri ise 35,38'lik sıra ortalamasına sahiptir. Yine önleyici rehberlik kapsamında, daha az sorunla karşılaşılması amacıyla özel okullarda yaygın olan sınıf kurallarının öğrencilerle belirlenmesi resmi okullarda da yaygınlaştırılmalıdır. Bu uygulamanın devlet ilköğretim okullarında tam olarak mevcut olmadığı ankete verilen yanıtlardan anlaşılmaktadır. Resmi ve özel okul öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin karşılaştırılmasına yönelik Mann-Whitney U testi çıktıları Ek 1'de sunulmuştur.

B. Özel ve Devlet İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi ile İlgili Kursa/Seminere Katılıp-Katılmadıkları Açısından İncelenmesi:

Tablo 2: Sınıf yönetimi becerilerinin kursa/seminere katılmaya göre Kruskal-Wallis

H testi sonuçları

Kurs/Seminer/Ders	N	Sıra Ortalaması	sd	χ^2	p
Hiç almadım	22	35,32	3	19,29	0,0
Ders aldım	27	33,80			
Kursa/Seminere katıldım	26	57,69			
Hem ders hem kurs	15	60,37			
Toplam	90				

Tablo 2 incelendiğinde öğretmenlerin sınıf yönetimi kursa/seminere gitme veya konu ile ilgili ders alma konusu incelendiğine anlamlı bir farklılığın olduğu görülmektedir [$\chi^2 (3) = 19.29, p<.05$]. Resmi ve özel okul öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin farklılık göstermesi nedeniyle bu konuyla ilgili olarak ayrıca Çapraz Tablo testi uygulanmış olup sonuçları Tablo 3'te sunulmuştur:

Tablo 3: Öğretmenlerin Kursa/Seminere Katılımına İlişkin Çapraz Tablo

Kurs/Seminer/Ders	Yüzdeler	Okul türü		
		Devlet	Özel	Toplam
Hem ders hem kurs	Sayı	2	13	15
	Kurs - Seminer içinde %	13,3%	86,7%	100,0%
	Okul türü içinde %	4,0%	32,5%	16,7%
	Toplam %	2,2%	14,4%	16,7%
Kursa/Seminere katıldım	Sayı	10	16	26
	Kurs - Seminer içinde %	38,5%	61,5%	100,0%
	Okul türü içinde %	20,0%	40,0%	28,9%
	Toplam %	11,1%	17,8%	28,9%
Ders aldım	Sayı	19	8	27
	Kurs - Seminer içinde %	70,4%	29,6%	100,0%
	Okul türü içinde %	38,0%	20,0%	30,0%
	Toplam %	21,1%	8,9%	30,0%
Hiç almadım	Sayı	19	3	22
	Kurs - Seminer içinde %	86,4%	13,6%	100,0%
	Okul türü içinde %	38,0%	7,5%	24,4%
	Toplam %	21,1%	3,3%	24,4%
Toplam	Sayı	50	40	90
	Kurs - Seminer içinde %	55,6%	44,4%	100,0%
	Okul türü içinde %	100,0%	100,0%	100,0%
	Toplam %	55,6%	44,4%	100,0%

Tablo 3'te görüldüğü üzere özel ilköğretim okullarındaki öğretmenlerin %32,5'u hem ders hem de kursa/seminere katıldığını belirtirken bu oran, devlet okullarında sadece %4'tür. Sadece kursa/seminere katılanların oranı özel ilköğretim okullarında %40 iken devlet okullarında %20'dir. Ders alma değişkeni açısından oranlara bakıldığında devlet okulu öğretmenlerinin %38,0 iken özel okul öğretmenlerinin %20 olduğu görülmüştür. Hiç ders/seminer almadım diyenler özel okullarda sadece %7,5 iken devlet okullarında %38 olarak gerçekleşmiştir. Bu farklılıklar, resmi ve özel okullar arasındaki sınıf yönetimi açısından farklılaşmanın nedenleri arasında sayılabilir.

C. Özel ve Devlet İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi ile İlgili Kitap Okuyup-Okumamaları Açısından İncelenmesi:

Sınıf yönetimi becerilerinin kitap okuma değişkenine göre Mann-Whitney U testi uygulanmış olup, buna göre devlet ve özel ilköğretim okulu öğretmenlerinin sınıf yönetimine hakkında kitap okumaları konusunda anlamlı fark olduğu görülecektir ($U=291.0$, $p<.05$). Bunun üzerine Çapraz Tablo testi yapılmış olup, sonuçları Tablo 4'te yer almaktadır:

Tablo 4: Öğretmenlerin Kitap Okuyup-Okumamalarına İlişkin Çapraz Tablo

Kitap	Yüzdeler	Okul Türü		Toplam
		Devlet	Özel	
Hayır	Sayı	13	2	15
	Kitap içinde %	86,7%	13,3%	100,0%
	Okul türü içinde %	26,5%	5,0%	16,9%
	Toplam %	14,6%	2,2%	16,9%
Evet	Sayı	36	38	74
	Kitap içinde %	48,6%	51,4%	100,0%
	Okul türü içinde %	73,5%	95,0%	83,1%
	Toplam %	40,4%	42,7%	83,1%
Toplam	Sayı	49	40	89
	Kitap içinde %	55,1%	44,9%	100,0%
	Okul türü içinde %	100,0%	100,0%	100,0%
	Toplam %	55,1%	44,9%	100,0%

Tablo 4 incelendiğinde resmi ve özel okul öğretmenlerinin sınıf yönetimi ile ilgili kitap okumaları açısından ciddi farklılıkların olduğu görülmektedir. Özel okul öğretmenleri arasında hiç kitap okumayan öğretmenlerin oranı sadece %5,0 iken, bu oran devlet okullarında %26,5'tir. Diğer bir deyişle, kitap okumayanların %86,7'sini devlet okullarında görev yapan öğretmenler oluşturmaktadır. Konu ile daha fazla kitap okunması, sınıf yönetimindeki yetkinliği artırmaktadır.

D. Sınıf Mevcutlarının Sınıf Yönetimi Becerilerine Etkisi Açısından İncelenmesi:

Özel ve resmi okullar arasındaki sınıf yönetimi becerilerinin farklılık göstermesinin nedenlerinden birisi olarak sınıf mevcutları düşünülmüştür. Sınıf yönetimi becerilerinin sınıf mevcutlarına göre Kruskal Wallis H testi yapılmış olup, genel olarak sınıf mevcudu değişkeninin anlamlı fark yaratmadığı görülmüştür.

E. Erkek ve kadın öğretmenlerinin sınıf yönetimi görüşlerinin karşılaştırılması:

Tablo 5: Cinsiyete Göre Mann-Whitney U Testi Sonucu

Cinsiyet	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Kadın	48	52,23	2507,00	637,000	,004
Erkek	41	36,54	1498,00		

Toplam 89

Tablo 5’te görüldüğü üzere kadın ve erkek öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri arasında anlamlı fark bulunmaktadır ($U=637.0$, $p<.05$). Sıra ortalamalarına bakıldığında bayan öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin erkek öğretmenlere göre genel olarak daha gelişmiş olduğu söylenebilir. Kadın öğretmenlerin sıra ortalaması 52,23 iken, erkek öğretmenlerin ortalaması 36,54 olarak bulunmuştur

Kadın ve erkek öğretmenler arasında genel olarak sınıf yönetimi becerileri konusunda anlamlı fark olduğu bulununca sınıf yönetimi becerileri üzerinde detaylı olarak ayrıca Mann-Whitney U testi uygulanmış ölçekte yer alan 81 becerinin 32’sinde (%39,50) anlamlı fark bulunmuştur. Ayrıca anlamlı bulunan 32 becerinin tamamında (%100) kadın öğretmenlerin lehine bir durum söz konusudur.

Kadın ve erkek öğretmenler arasındaki en büyük farkların gerçekleştiği sınıf yönetimi becerilerinin bazıları şunlardır:

Bayan ve bay öğretmenler arasındaki en büyük farklılık “Öğrencileri dersi dinlemeye hazır hale getirebilme” becerisinde gerçekleşmiştir. Kadın öğretmenlerin sıra ortalaması 53,41 iken, erkek öğretmenlerin ortalaması 35,16’da kalmıştır. “Öğrencilerin dersi sevmesini sağlayabilme“ becerisinde kadın öğretmenlerin ortalaması 52,33 iken erkeklerinki ise 36,41’dir. Üçüncü en büyük farklılık ise “Etkinlikleri öğrencilerin dikkat sürelerine uygun olacak şekilde planlayabilme” becerisinde kadın öğretmenlerin ortalaması 52,31 iken, erkek öğretmenlerin ortalaması 36,44 olarak bulunmuştur. En büyük farklılığın saptandığı bu üç beceride bayanların annelik duygularından kaynaklanabilecek, karşıdakinin duygularını ve düşüncelerini dikkate almaya daha meyilli olmaları temel faktör olarak görülebilir. Bayan öğretmenlerin, sınıf yönetimi esnasında da öğrencilerin ilgi, ihtiyaç ve isteklerini erkeklere göre daha çok göz önünde bulundurduğu anlaşılmaktadır.

Ayrıca, kadın ve erkek öğretmenler arasındaki sınıf yönetimi farklılıklarının sebebinin kitap okuma faktörünün etkisinin olup olmadığının tespiti için Çapraz Tablo analizi yapılmıştır. Buna göre, erkek ve kadın öğretmenlerin sınıf yönetimi ile ilgili kitap okumaları konusunda farklılık bulunmaktadır. Kitap okuma oranı erkeklerde %80 iken, kadın öğretmenlerde %87,5’tir. Bu durum, bayan öğretmenlerin erkek öğretmenlerden sınıf yönetimi alanında daha fazla kitap okuduğunu göstermektedir. Kişisel gelişim açısından önemli bir durum teşkil eden kitap okuma faktörünün bay ve bayan öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin farklılaşmasında bir etken olduğu görülmektedir.

Erkek ve kadın öğretmenlerin sınıf yönetimi ile ilgili kursa veya seminere katılmaları veya konuyla ilgili ders almalarının sınıf yönetimi becerilerinin farklılığı konusunda etkisinin olup olmadığının tespiti için Çapraz Tablo testi yapılmıştır. Buna göre, erkek öğretmenlerin, bayanlara göre hem derse hem de kursa katılma

oranı daha yüksektir (Erkek: %66,7; Kadın: 33,3). Bunun dışında tüm veriler bayan öğretmenler lehinedir. Hiç kurs veya ders almayanların %52,4'ünü erkekler, 47,6'sını bayanlar oluşturmaktadır. Benzer şekilde, ders alanların %40,7'sini erkekler, %59,3'ünü bayanlar oluşturmaktadır. Son olarak, kursa/seminere katıldım diyenlerin %34,6'sını erkekler, %65,4'ünü ise bayanlar oluşturmaktadır.

Kısaca, sınıf yönetimi ile ilgili olarak kitap okuma, kursa/seminere katılma ve ders alma konularında genel olarak kadın öğretmenler lehine bir durum söz konusudur. Bu farklılık, kadın öğretmenlerin sınıf yönetimi açısından erkek öğretmenlere göre daha becerikli olmasının sebepleri arasında gösterilebilir.

F. Öğretmenlerin yaşlarına göre sınıf yönetimine ilişkin görüşlerinin karşılaştırılması:

Tablo 6: Yaşa Göre Kruskal Wallis Testi Sonucu

Yaş	N	Sıra Ortalaması	sd	χ^2	p
20-30	46	40,14	2	4,753	0,93
31-40	27	46,63			
41 ve üzeri	16	56,22			
Toplam	89				

Tablo 6 incelendiğinde öğretmenlerin yaşlarına göre genel olarak değerlendirildiğinde sınıf yönetimi becerileri anlamlı farklılık göstermemektedir. Ancak, ankette yer alan 81 sınıf yönetimi becerisi açısından daha detaylı bir analiz yapıldığında 81 becerinin 16'sında (%19,75) anlamlı fark bulunmuştur. Anlamlı fark bulunan 16 sınıf yönetimi becerisinin 15'inde (%93,75) 41 yaş ve üzeri öğretmenler lehine, 1 tanesinde ise (%6,25) 31-40 yaş grubundaki öğretmenler lehine bir durum söz konusudur. Bu becerilerin tamamında en genç grubun 1'i hariç tamamında en düşük ortalamaya sahip olması dikkat çekicidir. 41 yaş ve üzeri öğretmenlerle 20-30 yaş arası öğretmenler arasındaki en büyük farklılıklar "Öğrencilerin sorunlu davranışları için çözümler üretebilme" [$\chi^2(2) = 14,359$, $p < .05$] ve "Sınıf içi problemlerin çözümünde öğrenciye öz-yeterlik kazandırabilme" [$\chi^2(2) = 8,672$, $p < .05$] becerilerinde ortaya çıkmıştır. Bu durum öğretmenlerin tecrübe kazandıkça sorunların çözümünde daha başarılı olduğu şeklinde yorumlanabilir.

G. Öğretmenlerin kıdemlerine göre sınıf yönetimi görüşlerinin karşılaştırılması:

Kıdem değişkeninin öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinde anlamlı bir farklılık yaratıp-yaratmadığının görülmesi için Kruskal Wallis H testi yapılmıştır. Buna göre, öğretmenlerin kıdemlerine göre genel olarak sınıf yönetimi becerilerinin anlamlı farklılık göstermediği yapılan Kruskal-Wallis testi ile görülmektedir. Ancak, beceri bazında yapılan analizde 4 sınıf yönetimi becerisinde kıdem açısından anlamlı farklılık saptanmıştır. "Eğitim araç-gereçlerini (tepegöz,

projeksiyon makinesi vb.) ders konularıyla koordineli olarak kullanabilme” [$x^2(2) = 9,151, p<.05$] becerisinde 6-10 yıllık öğretmenler lehine, “Derse başlamadan önce öğrencilerin sınıfa yerleşmelerini sağlayabilme [$x^2(2) = 8,594, p<.05$]” becerisinde 11-20 ve 6-10 yıllık öğretmenler lehine, “Sınıfta ortaya çıkan sorunları büyütmeden çözebilme [$x^2(2) = 9,123, p<.05$] becerisinde sırasıyla 21-25, 11-20, 6-10 yıl görev yapan yani tecrübeli öğretmenler lehine ve “Okulun ve sınıfın kurallarını öğrencilerin tam ve doğru olarak anlamalarını sağlayabilme [$x^2(2) = 10,229, p<.05$]” becerisinde 6-10 ve 11-20 yıl görev yapan öğretmenler lehine anlamlı fark saptanmıştır.

H. Öğretmenlerin branşlarına göre sınıf yönetimi görüşlerinin karşılaştırılması:

Branş değişkeninin öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinde anlamlı bir farklılık yaratıp-yaratmadığının görülmesi için öncelikle normalite testi yapılmış ve verilerin normal dağılım göstermemesi nedeniyle Mann-Whitney U testi uygulanmıştır. Buna göre, sınıf ve branş öğretmenlerinin genel olarak sınıf yönetimi becerileri genel olarak ele alındığında aralarında anlamlı fark bulunmamaktadır.

Ancak, beceriler tek tek ele alındığında ölçekte yer alan 81 maddenin 11’inde (%13,58) sınıf ve branş öğretmenleri arasında anlamlı fark bulunmuştur. Bu 11 becerinin 10’unda (%90,90) sınıf öğretmenleri ve sadece 1’inde (%9,10) branş öğretmenleri lehine anlamlı fark bulunmuştur. “Gerektiği kadar hareketli olabilme ve tüm sınıfta (sıra aralarında) dolaşabilme” ($U=679,000, p<.05$) becerisinde branş öğretmenleri sınıf öğretmenlerine göre daha yetkindir. Sınıf ve branş öğretmenleri arasında en büyük fark “Demokratik bir sınıf iklimi oluşturabilme” ($U=585,000, p<.05$) becerisinde görülmektedir. Sıra ortalamalarına bakıldığında, sınıf öğretmenlerinin oranı 56,29 iken, branş öğretmenlerinki 38,95 olarak bulunmuştur. Yine “Ödülü uygun ve etkili biçimde kullanabilme” ($U=637,000, p<.05$) becerisinde sıra ortalamaları incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin 54,76 ve branş öğretmenlerinin 39,88 ortalamaya sahip olduğu ve “Sınıf sorunlarını çözmede demokratik yöntemler kullanabilme” ($U=651,500, p<.05$)’de sınıf öğretmenleri 54,34 ve branş öğretmenleri 40,13 ortalamaya sahiptir. Bu sonuçlara bakıldığında sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetiminde daha demokratik bir tutum sergilediği ve ödülün daha etkin bir şekilde kullanıldığı görülmektedir.

İ. Öğretmenlerin sınıf yönetimi görüşlerinin mezuniyet değişkenine göre karşılaştırılması

Öğretmenlerin mezun oldukları fakültelerin sınıf yönetimi becerilerinde anlamlı bir farklılık yaratıp-yaratmadığının görülmesi için Kruskal Wallis H testi yapılmıştır. Buna göre, öğretmenlerin en son mezun oldukları yerlere göre sınıf yönetimi becerilerinin genel olarak anlamlı farklılık göstermemektedir.

IV. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

İstatistiksel işlemlerin sonucuna göre okul türüne ve cinsiyete göre genel olarak, yaş ve kıdem değişkenlerinde ise beceri bazında anlamlı farklılıklar görülmüştür. Bu çalışmada genel anlamda değerlendirildiğinde okul türü ve cinsiyet değişkeni için elde edilen sonuçlar, ölçeği geliştiren İlgar (2007)'in bulduğu sonuçlarıyla örtüşmektedir.

Devlet ve özel ilköğretim okulu öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri karşılaştırıldığında anlamlı fark saptanmış olup, anlamlı farklılık gösteren sınıf yönetimi becerilerinin tamamında ortaya çıkan oran özel okul öğretmenleri lehinedir. Bu durum, özel okul öğretmenlerinin bu alanda devlet ilköğretim öğretmenlerine göre daha yetkin olduğunu gösterdiği söylenebilir. Bu durumun sebepleri araştırma kapsamında çeşitli faktörler açısından araştırılmıştır. Özel ve resmi okul öğretmenleri konu ile ilgili kursa ve/ya semineri gitmeleri veya ders almaları açısından incelendiğinde özel okul öğretmenleri lehine farklılık saptanmıştır. Ayrıca, öğretmenlerin konu ile ilgili kitap okuma durumları karşılaştırıldığında özel okul öğretmenlerinin anlamlı derecede daha çok kitap okuduğu saptanmıştır. Öğretmenlerin görev yaptıkları okullardaki sınıf mevcutları açısından inceleme yapıldığında anlamlı farklılık bulunmamıştır. Ancak yine de özel okuldaki sınıf mevcutları, resmi okullardakine göre daha düşüktür. Kısaca, resmi ve özel okul öğretmenleri arasında bulunan sınıf yönetimi uygulamaları arasındaki farklılıkların nedenleri arasında özel okul öğretmenlerinin sınıf yönetimi ile ilgili kursa/seminere daha fazla gitmeleri ve daha fazla ders almaları, daha fazla kitap okudukları ve görev yaptıkları okullardaki sınıf mevcutlarının daha düşük olması belirtilebilir.

Erkek ve kadın öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri arasında farklılık olup – olmadığını tespit etmek için elde edilen bulgulara göre, bayan öğretmenlerin ortalamalarının erkek öğretmenlere göre daha yüksek olduğu görülmüştür. Bu durumun sebeplerinin araştırılması için kitap okuma ve kursa/seminere gitme veya ders alma açısından bay ve bayan öğretmenler karşılaştırılmıştır. Araştırma bulgularına göre bayan öğretmenler erkek öğretmenlere göre daha fazla kitap okumakta ve kursa/seminere gitme veya ders alma oranları erkek öğretmenlere göre daha yüksektir. Bu sonuç, bayan öğretmenlerin sınıf yönetimi performansının daha yüksek bulunduğu Ayar ve Arslan (2008)'in çalışmasıyla örtüşmektedir.

“Yaş”ın sınıf yönetiminde genel olarak anlamlı fark yaratmadığı ama beceri bazında yapılan çalışmalarda 16 sınıf yönetimi becerisinde 20-30 yaş grubundaki öğretmenlerle karşılaştırıldığında 30 yaş üzeri, özellikle 41 yaş üzeri, öğretmenlerin sınıf yönetiminde daha etkin olduğu ve genç öğretmenlerin daha az yetkin olduğu saptanmıştır. Bu durum öğretmenler olgunlaştıkça daha iyi bir yetkinliğe ulaştığı söylenebilir. Ancak bu sonuç, 21 ve üstü hizmet yılına sahip öğretmenlerin sınıf yönetimi performansında en düşük ortalamaya sahip olduğunun bulunduğu çalışma (Ayar ve Arslan, 2008) ile çelişmektedir.

Öğretmenlerin kıdemlerine göre yapılan analizde genel olarak sınıf yönetimi becerilerinde anlamlı farklılık olmadığı saptanmıştır. Bu durum yaşa göre yapılan analizle örtüşmektedir. Ancak, beceri bazında yapılan analizde 4 beceride yine genç öğretmenlerle mukayese edildiğinde tecrübeli öğretmenler lehine farklılık bulunmuştur.

Sonuç olarak, okul türüne ve cinsiyete göre sınıf yönetimi becerileri genel olarak anlamlı farklılık göstermiştir. Yaş, kıdem, mezuniyet açısından genel olarak bir farklılık bulunmazken yukarıda da belirtildiği üzere bazı sınıf yönetimi becerilerinde tecrübeli öğretmenler lehine fark vardır. Bu farklılıklar, özellikle resmi okullardaki öğretmenlerin farklı sınıf yönetimi görüşlerinin olduğunu ve standart uygulamaların olmadığını göstermektedir.

Balcı (2004) genel olarak öğretmenlerin eksikliklerinin giderilmesi için bazı önerilerde bulunmaktadır. Örneğin, öğretmenlere, öz-değerlendirme ile birlikte kendi yetersizliklerinin kaynağını bulabilme olanağını verecek, kendi öğretimlerinin çeşitli yönlerini analiz edebilme becerileri kazandırılmasını gerektiğini belirtmektedir. Ayrıca, öğretmenler öğrenci performansı, program planlaması ve öğretim yaklaşımı alanlarında yetiştirmelidir (Balcı, 1993; akt. Can, 2004). Can (2006) ise okulda etkili öğretimi destekleyici bir iklim yaratılması gerektiğini, bu konuda ise müdürlere görev düştüğünü belirtmektedir.

Bu araştırmada çok sayıda sınıf becerisi açısından öğretmenler arasında anlamlı fark saptandığı için, standart ve istenilen düzeyde sınıf yönetiminin bütün okullarda yerleştirilmesi için küçük gruplar halinde kapsamlı ve uygulamalı eğitimler faydalı olacaktır. Bu bağlamda, şu öneriler sunulabilir:

- Öğretmenlerin eğitim ile ilgili sorunlarını tartışabileceği sosyal ve elektronik ağlar, forumlar vb. oluşturulmalıdır. Öğretmenler arasında işbirliği, dayanışma ve paylaşma ruhu geliştirilmelidir. Okul müdürleri, bu konuda liderlik yapmalıdır.
- Öğretmenler arasında sınıf yönetimi ilke ve yöntemleri açısından standart bazı uygulamaların yerleşmesi sağlanmalıdır.
- Sınıf yönetimi konusundaki iyi örneklerin saptanarak bunların iller genelinde paylaşıldığı uygun ortamlar ilgili yerel ve ulusal eğitim çalışmaları düzenlenmeli ve iyi örneklerin sahipleri ödüllendirilebilir.
- Kalabalık sınıflar öğretmenin her bir öğrenciye ayıracağı zamanı azaltacağı için, bu konuda gerekli düzenlemeler yapılmalıdır. Örneğin, sınıf mevcutlarının azaltılması için yeni okul binaları yapılmalı ve mevcut okullar donanım açısından iyileştirilmelidir.

V. KAYNAKÇA

Allen, James (1986). Classroom Management: Students' Perspectives, Goals and Strategies, *American Educational Research Journal*, 1986 (23), 437-459.

Ataunal, A. (2003). *Niçin ve Nasıl bir Öğretmen?*. Ankara: MEV.AR-GE Merkezi.

Ayar, Ali Rıza ve Arslan, R. (Ekim 2008). İlköğretim Okullarında Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin "Sınıf Yönetimi Performansının" Araştırılması. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, Cilt: 16, No:2, s. 335-344.

Bakioğlu, A. ve Polat, N. (2002). Kalabalık Sınıfların Etkileri Bir Ön Araştırma Çalışması. *Eğitim Araştırmaları Dergisi*, Sayı: 7. (147-156).

Balcı, A. (1993). Etkili Okul: Kuram, Uygulama ve Araştırma, Ankara: Erek Ofset.

Balcı, A. (2004). Türkiye'de Eğitim Yöneticiliği ve Eğitim Müfettişi Yetiştirme Uygulamaları: Sorunlar Öneriler. *Çağdaş Eğitim*, (307), 22-40.

Bandura, A. (1993). Perceived Self-efficacy in Cognitive Development and Functioning, *Educational Psychologist*, 28(2), 117-148.

Can, N. (2004/1). Öğretmenlerin Geliştirilmesi ve Etkili Öğretmen Davranışları. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Sayı 16, ss. 103-119.

Can, N. (2006/2). Öğretmen Liderliğinin Geliştirilmesinde Müdürün Rol ve Stratejieri. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Sayı 21, ss. 349-363.

Çelikten, M. vd. (2005/2). Öğretmenlik Mesleği ve Özellikleri. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Sayı 19, ss. 207/237.

Çifçili, V. (2009). Sınıf İçi Disiplinde Otorite. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayı: 11, 91-103.

Demirel, Ö. (1999). *Planlamadan Değerlendirmeye Öğretme Sanatı*. Pegem Yayıncılık.

Erden, M. (1998) *Öğretmenlik Mesleğine Giriş*. Alkım Yayınları. İstanbul

Gür Şimşek, I. (1999). Etkili Sınıf Yönetimi İçin İletişim Becerileri. *Eğitim ve Bilim Dergisi* Cilt: 23, Sayı: 112.

İlgar, L. (2007). *İlköğretim Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerileri Üzerine Bir Araştırma*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul

Kapusuzoğlu, Ş. (2004). İlköğretim Düzeyinde Sınıf Yönetimi Uygulamalarının Öğrenci Öğretmen Görüşleri ve Sınıf Yönetimi Profilleri Açısından Değerlendirilmesi. *13.Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı*. Malatya.

Karaçalı, A. (2006). Sınıf Yönetimini Etkileyen Fiziksel Değişkenlerin Değerlendirilmesi. *Gazi Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi*, Cilt: 7, Sayı: 1, s. 145-155.

Marzano, Robert J. ve Marzano, Jana S. (2003). The Key to Classroom Management. *Educational Leadership*, Volume 61, Number 1, pp. 6-13.

Semerci, Ç., (2004), *Öğretmen Yetiştirmede Yeniden Yapılanma, Sorunlar ve Yönelimler, Öğretmenlik Mesleği*, (Editör: Mehmet Taşpınar), Ankara: Üniversite Kitabevi-Nobel Yayın Dağıtım).

Şentürk, O., Oral, B. (Güz 2008). Türkiye’de Sınıf Yönetim İle İlgili Yapılan Bazı Araştırmaların Değerlendirilmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, C.7, s.26, ss. 001-026.

Terzi, A. Rıza (2002). Sınıf Yönetimi Açısından Etkili Öğretmen Davranışları. *Milli Eğitim Dergisi*, Yaz Güz 2002, Sayı 155-156.

Üredi, I., Üredi, L. (2006). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Cinsiyetlerine, Buldukları Sınıflara ve Başarı Düzeylerine Göre Fen Öğretimine İlişkin Öz-Yeterlik İnançlarının Karşılaştırılması. *Yeditepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi-EDU7*, Cilt 1, Sayı 2.

Yaman, E (2006). Eğitim Sistemindeki Sorunlardan Bir Boyut: Büyük Sınıflar ve Sınıf Yönetimi. *TEBD*, Cilt 4, Sayı 3, ss. 261-274.

Yeşilyurt, E., Çankaya, İ. (2008, Kış). Sınıf Yönetimi Açısından Öğretmen Niteliklerinin Belirlenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, C.7, S.23, ss. 274-295.

EKLER

EK 1: Resmi ve özel okul öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin Mann-Whitney U Testi analizinde anlamlı bulunan sonuçlar

Sınıf Yönetimi Becerileri	Okul türü	N	Sıra Ort.	Sıra Toplamı	U	p
1- Ders sırasında istenmeyen davranışla karşılaştığında dersi bölmeden müdahale edebilme	Devlet	50	38,13	1906,5	631,50	0,000
	Özel	40	54,71	2188,5		
2- Eğitim-öğretim etkinliklerine öğrencilerin katılımını sağlayabilme	Devlet	50	38,72	1936	661,00	0,002
	Özel	40	53,98	2159		
3- Konuya uygun farklı öğretim yöntem ve teknikleri kullanabilme	Devlet	50	38,26	1913	638,00	0,001
	Özel	40	54,55	2182		
4- Öğrencileri ilgi ve yeteneklerine uygun etkinliklere yönlendirebilirle	Devlet	50	38,38	1919	644,00	0,001
	Özel	40	54,4	2176		
5- İstenmeyen davranışları denetim altına almaktan çok, öğrencinin zamanını üretici etkinliklere yönleltebilirle	Devlet	50	36,4	1820	545,00	0,000
	Özel	40	56,88	2275		
6- Eğitim araç-gereçlerini (tepegöz, projeksiyon makinesi vb.) ders konularıyla koordineli olarak kullanabilme	Devlet	50	33,44	1672	397,00	0,000
	Özel	40	60,58	2423		
7- Ders için ayrılan zamanın derse harcanmasını sağlayabilme	Devlet	50	37,7	1885	610,00	0,001
	Özel	40	55,25	2210		
9- Derse uygun ve etkili bir şekilde başlayabilme	Devlet	50	40,51	2025,5	750,50	0,025
	Özel	40	51,74	2069,5		
10- Etkinlikleri öğrencilerin dikkat sürelerine uygun olacak şekilde planlayabilme	Devlet	50	38,37	1918,5	643,50	0,002
	Özel	39	53,5	2086,5		
11- Öğrencileri dersi dinlemeye hazır hale getirebilme	Devlet	50	39,84	1992	717,00	0,008
	Özel	40	52,58	2103		
12- Öğrencilerin dersi sevmesini sağlayabilme	Devlet	50	39,1	1955	680,00	0,004
	Özel	40	53,5	2140		
13- Öğrencilerin gelişim özelliklerini bilme ve bu özelliklere bağlı olarak değişen psikolojik ve sosyal ihtiyaçlarının farkında olabilme	Devlet	50	39,75	1987,5	712,50	0,016
	Özel	39	51,73	2017,5		
14- Sınıftaki grup dinamiğini etkili biçimde kullanabilme	Devlet	50	38,4	1920	645,00	0,002
	Özel	40	54,38	2175		
15- Bir etkinlikten diğerine geçişi başarılı bir	Devlet	50	39,79	1989,5	714,50	0,015

şekilde gerçekleştirilebilme	Özel	39	51,68	2015,5		
16- Derse başlamadan önce öğrencilerin sınıfa yerleşmelerini sağlayabilme	Devlet	50	39,22	1961	686,00	0,004
	Özel	40	53,35	2134		
17- Derste değişik (farklı) etkinliklere yer verebilme	Devlet	50	38,43	1921,5	646,50	0,001
	Özel	40	54,34	2173,5		
18- Dersle ilgili farklı kaynakları (kitap, ansiklopedi, dergi vb.) kullanabilme	Devlet	50	37,97	1898,5	623,50	0,001
	Özel	40	54,91	2196,5		
19- Öğretim zamanını en uygun şekilde kullanabilme	Devlet	50	39,01	1950,5	675,50	0,004
	Özel	40	53,61	2144,5		
20- Kendi alanındaki bilgileri yeterli biçimde sunabilme	Devlet	50	39,9	1995	720,00	0,009
	Özel	40	52,5	2100		
21- Ders akışını bozabilecek sınıf içi gürültüyü önleyebilme	Devlet	50	39,04	1952	677,00	0,004
	Özel	40	53,58	2143		
23- Dersin başından sonuna kadar derse ve sınıfa hakimiyeti sağlayabilme	Devlet	50	38,18	1909	634,00	0,001
	Özel	40	54,65	2186		
24- Öğrencilerle etkili iletişim kurabilme	Devlet	50	40,56	2028	753,00	0,021
	Özel	40	51,68	2067		
27- Sınıf sorunlarını çözmeye demokratik yöntemler kullanabilme	Devlet	50	39,05	1952,5	677,50	0,003
	Özel	40	53,56	2142,5		
28- Sınıf içinde öğrenci-öğrenci etkileşimini sağlayabilme	Devlet	50	40,64	2032	757,00	0,026
	Özel	40	51,58	2063		
29- Beden dilini (duruş, mimikler, el-kol hareketleri vb.) etkili kullanabilme	Devlet	50	40,96	2048	773,00	0,031
	Özel	40	51,18	2047		
32- Öğrencilere açık ve anlaşılır açıklamalar yapma ve yönergeler verebilme	Devlet	50	38,6	1930	655,00	0,001
	Özel	40	54,13	2165		
33- Yazı tahtasını düzenli kullanabilme	Devlet	50	38,94	1947	672,00	0,005
	Özel	40	53,7	2148		
34- Öğrencilerini çeşitli yönleriyle tanımaya çaba gösterebilme	Devlet	50	40,72	2036	761,00	0,030
	Özel	40	51,48	2059		
35- Öğretmeni aşan problemlerin çözümünde okul yönetimi, aile üyeleri ve rehberlik servisiyle işbirliği yapabilme	Devlet	50	34,34	1717	442,00	0,000
	Özel	40	59,45	2378		
37- Sınıfta aşırı yarışmacı bir havadan çok işbirlikçi bir ortam yaratabilme	Devlet	50	38,44	1922	647,00	0,002
	Özel	40	54,33	2173		
38- Derse vaktinde girebilme	Devlet	50	40,39	2019,5	744,500	0,010
	Özel	40	51,89	2075,5		
39- Öğrencilerin dikkatlerini toplayabilme	Devlet	50	39,34	1967	692,000	0,005

	Özel	40	53,2	2128		
40- Sınıfta ortaya çıkan sorunları büyütmeden çözebilme	Devlet	50	36,53	1826,5	551,500	0,000
	Özel	40	56,71	2268,5		
41- Öğrencilerin iyi yönlerini ve başarılarını ön plana çıkarabilme	Devlet	50	38,82	1941	666,000	0,002
	Özel	40	53,85	2154		
42- Öğrenciyle başarılı göz teması kurabilme	Devlet	50	38,26	1913	638,000	0,000
	Özel	40	54,55	2182		
43- Sınıf kurallarına uyulmaması durumunda ortaya çıkabilecek sonuçlardan Öğrenciyi haberdar edebilme	Devlet	50	40,05	2002,5	727,500	0,011
	Özel	40	52,31	2092,5		
44- Okulun ve sınıfın kurallarını öğrencilerin tam ve doğru olarak anlamalarını sağlayabilme	Devlet	50	39,26	1963	688,000	0,005
	Özel	40	53,3	2132		
45- Sınıfta dersle ilgili görevlendirmeleri doğru yapabilme	Devlet	50	39,5	1975	700,000	0,005
	Özel	40	53	2120		
46- Kesintiler ve derse geç gelmeler ile ilgili işlemleri çabuk tamamlayabilme	Devlet	50	38,9	1945	670,000	0,003
	Özel	40	53,75	2150		
47- Sınıf kurallarını ilk derste öğrencilerle belirleyebilirle	Devlet	50	35,38	1769	494,000	0,000
	Özel	40	58,15	2326		
48- Sınıf kurallarına uyulmasını sağlayabilme	Devlet	50	38,89	1944,5	669,500	0,003
	Özel	40	53,76	2150,5		
49- Sınıfı oksijen durumuna göre havalandırabilme	Devlet	50	38,37	1918,5	643,500	0,001
	Özel	40	54,41	2176,5		
50- Sınıf kurallarını tüm öğrencilere tutarlı bir şekilde uygulayabilme	Devlet	50	40,59	2029,5	754,500	0,026
	Özel	40	51,64	2065,5		
51- öğrencinin bir sorunu olduğunda onu öğretmenine anlatabilecek kadar kendisini onlara yakın hissettirebilme	Devlet	50	40	2000	725,000	0,013
	Özel	40	52,38	2095		
52- Öğrencilerin sorunlu davranışları için çözümler üretebilme	Devlet	50	40,78	2039	764,000	0,028
	Özel	40	51,4	2056		
53- Sınıf-içi problemlerin çözümünde öğrenciye öz-yeterlik kazandırabilme	Devlet	50	39,81	1990,5	715,500	0,011
	Özel	40	52,61	2104,5		
54- Sınıfta bir davranış problemiyle karşılaştığında öncelikle kendi başına çözmeye çalışabilme	Devlet	50	39,47	1973,5	698,500	0,005
	Özel	40	53,04	2121,5		
55- Öğrencilere tutarlı davranabilme	Devlet	50	39,38	1969	694,000	0,005
	Özel	40	53,15	2126		
56- Öğrencilerin sorumluluk sahibi bağımsız bireyler olmalarına yardım edebilme	Devlet	50	40,78	2039	764,000	0,028
	Özel	40	51,4	2056		

57- Öğrencilerin kendi kendini yönelebilmelerini sağlayabilme	Devlet	50	39,79	1989,5	714,500	0,007
	Özel	40	52,64	2105,5		
59- Sorunların ortaya çıkmadan tahmin edilmesi yoluyla istenmeyen davranışların önlenmesini sağlayabilme	Devlet	50	38,28	1914	639,000	0,001
	Özel	40	54,53	2181		
60- Sınıf ortamını bozucu davranışların değiştirilmesini sağlayabilme	Devlet	50	40,16	2008	733,000	0,017
	Özel	40	52,18	2087		
62- Öğrenciyle arasındaki mesafeyi gerektiği şekilde ayarlayabilme	Devlet	50	38,69	1934,5	659,500	0,002
	Özel	40	54,01	2160,5		
65- Sınıfta öğrenciler tarafından anlaşılan devamlı bir düzenin varlığını hissettirebilme	Devlet	50	40,28	2014	739,000	0,018
	Özel	40	52,03	2081		
67- Bir şey anlatırken veya tahtayı kullanırken sınıfı kontrol edebilme	Devlet	50	40,6	2030	755,000	0,029
	Özel	40	51,63	2065		
70- Disiplin süreçlerinde dürüst (yansız) olabilme	Devlet	50	41	2050	775,000	0,038
	Özel	40	51,13	2045		
71- Öğrencilerde "yapabilirim", "başarabilirim" anlayışını geliştirebilme	Devlet	50	38,26	1913	638,000	0,001
	Özel	40	54,55	2182		
72- Öğrencilere liderlik yapabilme	Devlet	50	38,54	1927	652,000	0,002
	Özel	40	54,2	2168		
73- Ders süresince öğrencilerin derse karşı ilgi ve güdüsünün sürekliliğini sağlayabilme	Devlet	50	39,69	1984,5	709,500	20,000
	Özel	38	50,83	1931,5		
74- ödülü uygun ve etkili biçimde kullanabilme	Devlet	50	38,87	1943,5	668,500	0,002
	Özel	40	53,79	2151,5		
79- Dersin başında öğrencilerin ilgilerini konuya çekebilme	Devlet	50	38,42	1921	646,000	0,001
	Özel	40	54,35	2174		
80- Sınıfta en uygun eğitim-öğretim ortamı oluşturmaya yönelik fiziksel düzenlemeler yapabilme	Devlet	50	39,01	1950,5	675,500	0,004
	Özel	40	53,61	2144,5		
81- Konu ve yöneme uygun oturma düzeni oluşturabilme	Devlet	50	37,37	1868,5	593,500	0,000
	Özel	40	55,66	2226,5		

Analysis and Comparison of Primary School Teachers' Perceptions About Classroom Management

SUMMARY

Purpose and significance: The most effective way of orienting ourselves to fast improvements that we face in every point of life is to raise qualified individuals. Classrooms are the significant parts of the system to raise qualified individuals. So, teachers should have some basic skills and use these skills effectively in classrooms.

The aim of this research was to determine at what level the classroom management skills of private and state primary school teachers. In line with this general goal, the question whether classroom management skills differ meaningfully according to the school type, gender, age, years of employment, branch and graduation status has been tried to be answered. This study is aimed to contribute to display teachers' classroom management skills. It bears significance as it may constitute a sample for the others.

Methods: 50 state and 40 private primary school teachers took part in the study. The "Classroom Management Skills Scale", with a likert-type scale and 81 items, by Ilgar (2007) and SPSS 17.0 were used. Teachers were examined in terms of the kinds of school that they work, sexes, ages, ranks subjects and graduation situations because of the fact that the findings do not disperse normally; the non-parametric tests were used such as Mann-Whitney U and Kruskal-Wallis H.

Results: The Cronbach Alfa reliability coefficient is .97. Meaningful differences were found according to school type and gender in general and age, years of employment and branch in specific skills. Where teachers graduated does not make any differences. The average of teachers' classroom management skills is 4,32 (Very good). The skills with the highest averages are "being able to adjust his/her intonation and emphasis appropriately" with 4,62 (very good), "entering the lesson on time" with 4,62 (very good), "making successful eye contact with students" and "making clear that they appreciate students' positive behaviours" with 4,61 (very good). Those with the lowest averages are "being able to use educational tools (OHP etc) in coordination with the lesson" with 3,77 (good), they can direct students to more productive activities rather than trying to take undesired behaviors under supervision" with 3,89 (good) and interfering when encountered with an unpleasant behavior without interrupting the lesson" with 3,94 (good).

In addition "They can direct students into the activities appropriate for students' interest and abilities." (4,00), "To know students' evolution facts and be aware of the changing psychological and social needs according to these facts." (4,03), "To able to use board regularly" (4,07), "To be able to keep interest and motivation for cause continuous." (4,10) and "To be able to use teaching time effectively" (4,17).

It has been noticed that some of the courses having averages that can be evaluated as “good” statistically have positions in the lower levels.

There is a meaningful difference between the class managements of the teachers of formal and private schools ($U=442$, $p<.05$). According to level average the class management skills of private primary school teachers are generally better than the governmental schools. In the analysis made for determining to which skills make this meaningful difference, it has been found that there is a meaningful difference between governmental and private school teachers in the 64 of 81 (%79,01) skills in the measure, only in 17 skills (%20,98) there hasn't been a meaningful difference. It has been understood that in all the 64 skills that shows meaningful difference, differentiation is in the favor of private school teachers.

When the findings are examined, it has seen that there is a meaningful difference about joining to courses/seminars or taking courses about the class management. %32,5 teachers in private primary school point that they took courses and part in seminars but this proportion is only %4 in governmental primary school. The proportion of teachers that have never participated in courses, seminars is %7,5 in private primary school and %38 in governmental schools. These differences may be seen as the reasons of differentiation in terms of managing classroom in government and private schools. It has been found out that private school teachers and female teachers are more capable in terms of classroom management when compared to state primary school teachers and male ones in general and there is a meaningful difference among teachers according to their age, branch, and stage of primary school. Yet, it does not differentiate according to the graduation variable.

It is thought that one of the reasons of classroom management skills' differentiation between private and governmental schools is the number of students but generally it has seen that this variable does not make a meaningful difference similarly, it is understood that teachers ages and ranks doesn't make a meaningful difference. And also it has seen that the graduation school of teachers doesn't make a meaningful difference.

Discussion and Conclusion: The research shows that there is a great difference between private and primary school teachers according to their statements, which may result from the fact that private school teachers attend more seminars/courses and read more books. Female teachers tend to be better at classroom management then male teachers. When teachers get more experienced and older, they become better in some skills than the younger ones. Because of the great differences among teachers, comprehensive trainings should be carried out to have a standard way of managing classroom.

Comprehensive and practical education in small groups will be useful to emplace classroom management in the standard or wanted level, because of the fact that there has been meaningful difference between teachers in terms of many class skills.